

Αριθμός 325/2014

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 4 Νοεμβρίου 2013, με την εξής σύνθεση: Ν. Σακελλαρίου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Α΄ Τμήματος, Δ. Μαρινάκης, Α. Καλογεροπούλου, Σύμβουλοι, Δ. Εμμανουηλίδης, Θ. Ζιάμου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Β. Ραφαηλάκη, Γραμματέας του Α΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 19 Οκτωβρίου 2010 αίτηση:

του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.), που εδρεύει στην Αθήνα (Αγίου Κωνσταντίνου 8), το οποίο παρέστη με τον δικηγόρο ...που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του..., κατοίκου Ζωγράφου Αττικής, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο..., που τον διόρισε με πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή το αναιρεσεϊόν Ίδρυμα επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 476/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Οι πληρεξούσιοι των διαδίκων δήλωσαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσουν.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Δ. Εμμανουηλίδη.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως δεν απαιτείται, κατά το νόμο (άρθρο 28 παρ. 4 ν. 2579/1998, Α΄ 31), η καταβολή παραβόλου.

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η αναίρεση της 476/2010 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε έφεση του αναιρεσεϊοντος Ιδρύματος κατά της 15366/2008 αποφάσεως του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Με την πρωτόδικη απόφαση έγινε δεκτή προσφυγή του αναιρεσιβλήτου και ακυρώθηκε η 252/Συν.30Α/17.3.2006 απόφαση της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής (Τ.Δ.Ε.) του Υποκαταστήματος ΙΚΑ Συντάξεων Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε ένσταση του αναιρεσιβλήτου κατά της 18403/14.7.2005 αποφάσεως του Διευθυντή του ίδιου Υποκαταστήματος. Με την τελευταία αυτή απόφαση είχε χορηγηθεί στον αναιρεσιβλήτο σύνταξη γήρατος σύμφωνα με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφαλίσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11 του ν. 1405/1983.

3. Επειδή ο ν. 1358/1983 (Α' 64) περί αναγνωρίσεως και εξαγοράς του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας των ασφαλισμένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 23 του ν. 1539/1985 (Α' 64) και 12 του ν. 1759/1988 (Α' 50), ορίζει στο άρθρο 1 ότι «1. Αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφάλισης, για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης που χορηγούν οι οργανισμοί κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο χρόνος της στρατιωτικής υπηρεσίας στις Ένοπλες Δυνάμεις, στα Σώματα Ασφαλείας καθώς και στο Λιμενικό και στο Πυροσβεστικό Σώμα, που υπηρέτησαν ως κληρωτοί ή έφεδροι οι ασφαλισμένοι των οργανισμών αυτών. Από το χρόνο υπηρεσίας που διανύθηκε με την ιδιότητα του μόνιμου ή εθελοντή ή ανακαταταγμένου, δεν αναγνωρίζονται περισσότερα από τρία χρόνια. Κατ' εξαίρεση, ο χρόνος της στρατιωτικής υπηρεσίας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, υπολογίζεται και για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας του και έχει πραγματοποιήσει 3.600 ημέρες εργασίας. Οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, που εξαιρούν από τον υπολογισμό για τη θεμελίωση του δικαιώματος το χρόνο της στρατιωτικής υπηρεσίας, δεν εφαρμόζονται για τους ασφαλισμένους που αναγνωρίζουν το χρόνο αυτό σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου ή έχουν αναγνωρίσει το χρόνο αυτό με εξαγορά σύμφωνα με άλλες διατάξεις. ...2. Αν ο ασφαλισμένος έχει υπαχθεί διαδοχικά στην ασφάλιση δύο ή περισσότερων ομοειδών ασφαλιστικών οργανισμών, η αναγνώριση του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα γίνεται από έναν οργανισμό κύριας ασφάλισης και έναν οργανισμό επικουρικής ασφάλισης που θα επιλέξει ο ασφαλισμένος. Αν ο ασφαλισμένος υπάγεται παράλληλα στην ασφάλιση δύο ή περισσότερων ομοειδών ασφαλιστικών οργανισμών, η αναγνώριση του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας θα γίνεται μόνο για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης από έναν οργανισμό κύριας ασφάλισης ή έναν οργανισμό επικουρικής ασφάλισης που θα επιλέξει ο ασφαλισμένος. Αν στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου δεν θεμελιώνεται δικαίωμα σύνταξης σε κανένα ομοειδή ασφαλιστικό οργανισμό κατά την επέλευση του ασφαλιστικού κινδύνου, ο αναγνωριζόμενος χρόνος υπολογίζεται και για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις προϋποθέσεις των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του νόμου αυτού. Ο ασφαλισμένος που συνταξιοδοτήθηκε λόγω αναπηρίας χωρίς τον υπολογισμό του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας και έχει χρόνο ασφάλισης σε δεύτερο ομοειδή οργανισμό δικαιούται να υπολογίζει το χρόνο της στρατιωτικής υπηρεσίας και για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος με τις προϋποθέσεις της παραγρ. 1 του άρθρου 1 του νόμου αυτού. Η στρατιωτική υπηρεσία, που ήδη αναγνωρίστηκε από το Δημόσιο ή από άλλον οργανισμό κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, για την απονομή ή την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, δεν μπορεί να αναγνωρισθεί δεύτερη φορά και από άλλον οργανισμό κύριας ή επικουρικής ασφάλισης. Αν όμως κατά το χρόνο της στράτευσης εχώρησε ασφάλιση σε ασφαλιστικό οργανισμό, είναι δυνατή η αναγνώριση ολόκληρου ή μέρους του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας σε άλλον ομοειδή οργανισμό, ο δε ασφαλισμένος εξαιρείται για το χρόνο αυτόν από την ασφάλιση του οργανισμού όπου ασφαλίστηκε για το χρόνο της στράτευσής του. Οι εισφορές που καταβλήθηκαν για την ασφάλιση επιστρέφονται στον ασφαλισμένο ατόκως από τον οργανισμό όπου ασφαλίστηκε. 3. ... . 4. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου δεν εφαρμόζονται σε φορείς κύριας ασφάλισης σε περίπτωση που χορηγούν σύνταξη με διατάξεις που παραπέμπουν στις διατάξεις για τη συνταξιοδότηση των δημόσιων υπαλλήλων ή επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές. Επίσης δεν εφαρμόζονται για τους ασφαλισμένους σε φορείς επικουρικής ασφάλισης οι οποίοι συνταξιοδοτούνται για κύρια σύνταξη από το Δημόσιο ή από φορείς κύριας ασφάλισης με διατάξεις που παραπέμπουν στις διατάξεις που προβλέπουν τη συνταξιοδότηση των δημόσιων υπαλλήλων ή επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές, εφ' όσον από τις διατάξεις της νομοθεσίας των φορέων αυτών της επικουρικής ασφάλισης προβλέπεται η αναγνώριση του χρόνου της

στρατιωτικής υπηρεσίας». Στο άρθρο 2 ο ίδιος ν. 1358/1983 ορίζει ότι «1. Η αναγνώριση του χρόνου της στρατιωτικής υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 1 του παρόντος, γίνεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ασφαλιστικού οργανισμού, ύστερα από αίτηση του ασφαλισμένου ή, σε περίπτωση θανάτου του, ύστερα από αίτηση των μελών της οικογένειάς του, που δικαιούνται σύνταξη λόγω του θανάτου του. 2. Ασφαλιστικοί οργανισμοί που υπολογίζουν το χρόνο ασφάλισης σε ημέρες εργασίας, αναγνωρίζουν 30 ημέρες ασφάλισης για κάθε μήνα στρατιωτικής υπηρεσίας. 3. ...». Εξάλλου, με το άρθρο 10 του ν. 1405/1983 (Α'180), με το οποίο αντικαταστάθηκε το άρθρο το άρθρο 5 του ν.δ. 4202/1961, ορίζεται ότι: «1. Ο οργανισμός που απονέμει τη σύνταξη θεωρεί, ότι ο χρόνος ασφάλισης σ' αυτόν και στους άλλους οργανισμούς, διανύθηκε στην ασφάλισή του, υπολογίζει το ποσό της σύνταξης σύμφωνα με τη νομοθεσία του και το καταβάλλει ολόκληρο στο δικαιούχο μαζί με τις προσαυξήσεις (για οικογενειακά βάρη, απόλυτη αναπηρία κλπ.). 2. Χρόνος ασφάλισης ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για τη συνταξιοδότηση είναι ο χρόνος που υπολογίζεται για την απονομή της σύνταξης σύμφωνα με τη νομοθεσία του οργανισμού στον οποίο διανύθηκε και εφόσον έχουν καταβληθεί οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο χρόνο αυτόν ...» και με το άρθρο 11 του ίδιου νόμου ότι: «1. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. 4202/1961, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 10 του παρόντος νόμου, δεν έχουν εφαρμογή: α) ... β) Στους ασφαλισμένους που για πρώτη φορά από 1.1.1979 και μετά, ασφαλίστηκαν διαδοχικά σε οποιονδήποτε φορέα ασφάλισης, εκτός αυτών που ασφαλίστηκαν μεν διαδοχικά για πρώτη φορά από 1.1.1979 και μετά, από φορέα ασφάλισης μισθωτών σε άλλο φορέα ασφάλισης μισθωτών, παρέμειναν όμως απασχολούμενοι στον ίδιο εργοδότη (όπως το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 2079/1992). 2. ... 3. ... 4. Χρόνος ασφάλισης που δίνει δικαίωμα σε σύνταξη είναι ο χρόνος που ορίζεται από τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 5 του ν.δ.4202/1961, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 10 του παρόντος νόμου. 5. ...».

4. Επειδή, από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι επί διαδοχικής ασφαλίσεως σε δύο ή περισσότερους κατ' ελάχιστον ομοειδείς ασφαλιστικούς οργανισμούς, στον χρόνο ασφαλίσεως που λαμβάνεται υπ' όψιν για την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος των ασφαλισμένων, περιλαμβάνεται, εκτός του χρόνου που υπολογίζεται για την απονομή της συντάξεως κατ' εφαρμογήν της νομοθεσίας του οργανισμού στον οποίο διανύθηκε, και ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας που αναγνωρίσθηκε, ο οποίος αποτελεί πλασματικό χρόνο ασφαλίσεως (πρβ. ΣτΕ 1909/2011 7μ., 1451/2013).

5. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση έγιναν δεκτά τα εξής: Ο αναιρεσίβλητος γεννήθηκε στις 15.7.1946 και πραγματοποίησε συνολικά 10.919 ημέρες εργασίας, από τις οποίες: α) 6.969 ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΙΚΑ κατά το χρονικό διάστημα από 11.1.1967 έως 2.2.1968 και από 3/1980 έως 7/2001, β) 2.575 ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΝΑΤ κατά το χρονικό διάστημα από 9.1.1961 έως 25.2.1974 και γ) 1.375 ημέρες εργασίας στις ΗΠΑ κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.1974 έως 31.12.1979. Ειδικότερα, από τις 6.969 ημέρες εργασίας που είχε πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του ΙΚΑ, 716 ημέρες εργασίας για το χρονικό διάστημα από 11.1.1967 έως 2.2.1968 ήταν ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας που είχε αναγνωρισθεί στην ασφάλιση του Ταμείου. Με την 18403/14.7.2005 απόφαση του Διευθυντή του Υποκαταστήματος ΙΚΑ Συντάξεων Αθηνών χορηγήθηκε στον αναιρεσίβλητο κατόπιν αιτήσεώς του σύνταξη λόγω γήρατος, σύμφωνα με τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφαλίσεως, η οποία υπολογίσθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του ν. 1405/1983, δηλαδή ξεχωριστά από κάθε ασφαλιστικό οργανισμό στην ασφάλιση του οποίου είχε υπαχθεί. Κατά της αποφάσεως του Διευθυντή, ο αναιρεσίβλητος άσκησε ένσταση και ζήτησε η σύνταξή του να υπολογισθεί σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν.1405/1983, ισχυριζόμενος ότι είχε ασφαλισθεί διαδοχικά σε δύο φορείς πριν από την 1.1.1979 και

συγκεκριμένα στο NAT από το έτος 1961 και στο ΙΚΑ από 11.1.1967 έως 2.2.1968, διότι η στρατιωτική του θητεία είχε αναγνωρισθεί ως χρόνος ασφαλίσεως στο Ταμείο αυτό. Με την 252/Συν. 30Α/17.3.2006 απόφαση της Τ.Δ.Ε. του Υποκαταστήματος ΙΚΑ Συντάξεων Αθηνών απορρίφθηκε η ένσταση του αναιρεσιβλήτου, με την αιτιολογία ότι, εφόσον αυτός ασφαλίσθηκε αρχικά στο NAT από το έτος 1961 μέχρι 2/1974 και, στη συνέχεια, στο ΙΚΑ από το έτος 1980 έως 7/2001, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είχε ασφαλισθεί διαδοχικά πριν από την 1.1.1979, διότι ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας είναι πλασματικός χρόνος ασφαλίσεως. Προσφυγή του αναιρεσιβλήτου κατά της ανωτέρω αποφάσεως της Τ.Δ.Ε. έγινε δεκτή με την 15366/2008 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, το οποίο έκρινε ότι ο αναιρεσίβλητος είχε ασφαλισθεί διαδοχικά πριν από την 1.1.1979, εφόσον ο χρόνος της στρατιωτικής του θητείας είχε αναγνωρισθεί και, επομένως, η σύνταξή του έπρεπε να υπολογισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 1405/1983. Κατά της αποφάσεως του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου το αναιρεσεύον Ίδρυμα άσκησε έφεση. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών με την ήδη αναιρεσιβαλλομένη απόφασή του, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι ως χρόνος ασφαλίσεως που υπολογίζεται για την συνταξιοδότηση είναι και ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας που αναγνωρίσθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1358/1983, για το χρονικό διάστημα στο οποίο ανάγεται και, εν προκειμένω, ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας του αναιρεσιβλήτου αναγνωρίσθηκε στην υπηρεσία του αναιρεσειόντος Ίδρύματος για το χρονικό διάστημα από 11.1.1967 έως 2.2.1968, ενώ είχε και χρόνο ασφαλίσεως στο NAT από το έτος 1961 μέχρι 2/1974, δηλαδή πριν από την 1.1.1979, έκρινε ότι ο αναιρεσίβλητος είχε ασφαλισθεί διαδοχικά πριν από την 1.1.1979 και, κατά συνέπεια, η σύνταξή του έπρεπε να υπολογισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 1405/1983. Με τις σκέψεις αυτές, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την έφεση του αναιρεσειόντος Ίδρύματος και επικύρωσε την κρίση της πρωτόδικης αποφάσεως.

6. Επειδή, το αναιρεσεύον Ίδρυμα με την κρινομένη αίτηση προβάλλει ότι είναι εσφαλμένη η ανωτέρω κρίση του δικάσαντος εφετείου, διότι ο αναιρεσίβλητος εδικαιούτο σύνταξη, κατ' εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 11 του ν. 1405/1983, εφόσον δεν είχε ασφαλισθεί διαδοχικά πριν από την 1.1.1979 στο NAT και στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και τούτο, διότι η αναγνώριση της στρατιωτικής του θητείας για τη χρονική περίοδο από 11.1.1967 έως 2.2.1968 στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αφορούσε πλασματικό και όχι πραγματικό χρόνο ασφαλίσεως. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως προβάλλεται βασίμως, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην τέταρτη σκέψη, και, επομένως, η κρινομένη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή, να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση, η δε υπόθεση που χρειάζεται διευκρίνιση κατά το πραγματικό πρέπει να παραπεμφθεί στο δικάσαν εφετείο για νέα κρίση.

7. Επειδή, το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, απαλλάσσει τον αναιρεσίβλητο από τη δικαστική δαπάνη του αναιρεσειόντος Ίδρύματος (άρθρο 39 παρ. 1 εδάφιο β' του π.δ. 18/1989, Α' 8)

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την κρινομένη αίτηση.

Αναιρεί την 476/2010 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, στο οποίο παραπέμπει την υπόθεση, κατά το σκεπτικό.

Απαλλάσσει τον αναιρεσίβλητο από τη δικαστική δαπάνη του αναιρεσειόντος Ι.Κ.Α.- Ε.Τ.Α.Μ.,

κατά το σκεπτικό.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 8 Ιανουαρίου 2014

Ο Πρόεδρος του Α' Τμήματος Η Γραμματέας του Α' Τμήματος

Ν. Σακελλαρίου Β. Ραφαηλάκη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 27ης Ιανουαρίου 2014.

Ο Προεδρεύων Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας

Α. Γκότσης Μ. Βλασερού